

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในการดำเนินคดีอาญาของประเทศไทยนั้น เมื่อมีการกล่าวหาว่ามีการกระทำความผิดเกิดขึ้น ผู้ที่ดำเนินคดีอาญาแก่ผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดคือ ผู้กล่าวหาซึ่งอาจจะเป็นเอกชน ผู้เสียหาย หรือเป็นพนักงานอัยการก็ได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 28¹ ผู้เสียหายที่เป็นเอกชนนอกจากจะเป็นไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 2(4)² แล้วยังรวมตลอดถึงผู้มีอำนาจจัดการแทนตามมาตรา 4, 5 และ 6 ด้วย ในกรณีที่เอกชนเป็นผู้กล่าวหา นั้น เอกชนซึ่งเป็นผู้เสียหายอาจกล่าวหาต่อเจ้าพนักงานอันเป็นการกล่าวหาด้วย “คำร้องทุกข์” หรือ เอกชนผู้อื่นที่มีใช้ผู้เสียหายกล่าวหาต่อเจ้าพนักงานอันเป็นการกล่าวหาด้วย “คำกล่าวโทษ” หรือ เอกชนผู้เสียหายอาจกล่าวหาต่อศาลโดยตรงเลยทีเดียวโดยไม่ผ่านเจ้าพนักงานก็ได้ อันได้แก่การฟ้องคดีอาญาโดยผู้เสียหาย³

จากบทบัญญัติของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาข้างต้นที่บัญญัติให้อำนาจแก่เอกชนดำเนินคดีอาญาแก่ผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดอาญาได้โดยตรงไม่ว่าจะเป็นความผิดอาญาแผ่นดิน หรือความผิดต่อส่วนตัว อันเนื่องมาจากแนวคิดและเหตุผลในทางประวัติศาสตร์การฟ้องคดีอาญาซึ่งมีมาตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัยที่ให้อำนาจฟ้องคดีอาญาแก่เอกชนเรื่อยมาจวบจนถึงปัจจุบัน และเหตุผลจากการคำนึงอำนาจอธิปไตยในกรณีที่เอกชนผู้เสียหายผู้นั้นใช้สิทธิดำเนินคดีโดยร้องทุกข์หรือกล่าวโทษต่อเจ้าพนักงานแล้วไม่ได้รับความยุติธรรมหรือละเว้นการดำเนินคดีโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย อีกทั้งยังเป็นการสนับสนุนให้เอกชนผู้เสียหายสามารถเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม

¹ มาตรา 28 บุคคลเหล่านี้มีอำนาจฟ้องคดีอาญาต่อศาล

(1) พนักงานอัยการ

(2) ผู้เสียหาย

² มาตรา 2(4)

“ผู้เสียหาย” หมายความว่าบุคคลผู้ได้รับความเสียหายเนื่องจากการกระทำความผิดฐานใดฐานหนึ่ง รวมทั้งบุคคลอื่นที่มีอำนาจจัดการแทนได้ ดังบัญญัติไว้ในมาตรา 4, 5 และ 6

³ คณิศ ฌ นทร ก. (2555). กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา. น. 41.

ทางอาญาได้โดยง่าย สะดวก รวดเร็ว ทั้งถึง ซึ่งเป็นหลักการขั้นพื้นฐานในกระบวนการยุติธรรมที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยปี 2550 มาตรา 40 (1) และ (3)⁴

กระบวนการฟ้องร้องดำเนินคดีอาญาโดยเอกชนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาซึ่งให้อำนาจแก่เอกชนในการฟ้องร้องดำเนินคดีอาญาต่อศาลได้โดยตรงโดยไม่จำกัดฐานความผิด และไม่จำเป็นต้องผ่านการสอบสวนหรือผ่านการกลั่นกรองมูลคดีจากองค์กรภาครัฐใด เพื่อตรวจสอบค้นหาความจริงในมูลคดีก่อนที่จะนำคดีอาญานั้นมาฟ้องร้องต่อศาลนั้น ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา 162⁵ จึงบัญญัติบังคับให้ศาลจำต้องไต่สวนมูลฟ้องในคดีที่เอกชนเป็นโจทก์ฟ้องคดีอาญาก่อนเสมอ เว้นแต่คดีอาญาดังกล่าวพนักงานอัยการได้ฟ้องจำเลยในข้อหาเดียวกันไว้ก่อนแล้ว การกลั่นกรองการฟ้องคดีในกรณีที่เอกชนเป็นโจทก์จึงเป็นสิ่งที่สำคัญเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะในสถานะที่บุคคลคนหนึ่งจะตกเป็นจำเลยในคดีอาญาได้นั้น รัฐจำเป็นต้องสร้างระบบมากลั่นกรองข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายให้เพียงพอต่อการที่จะรับฟังว่าการกล่าวหาของเอกชนผู้เสียหายนั้นมีมูลที่จะต้องนำคดีเข้าสู่กระบวนการพิจารณาพิพากษาของศาลเพื่อพิสูจน์ความผิดหรือความบริสุทธิ์

แต่ในทางปฏิบัติซึ่งปรากฏในกระบวนการพิจารณาของศาลนั้น ศาลจะดำเนินกระบวนการพิจารณาในชั้นไต่สวนมูลฟ้องในคดีที่เอกชนเป็นโจทก์โดยการสืบพยานโจทก์เพียง 1-2 ปาก ซึ่งมักทำเป็นเพียงแบบพิธีเท่านั้น⁶ และมีคำสั่งประทับฟ้องไว้พิจารณา โดยผลักระให้แก่คู่ความในการนำพยานหลักฐานมาสืบต่อสู้คดีกันอย่างเต็มที่ในชั้นพิจารณา เพื่อที่ศาลจะได้ไม่ต้องเสียเวลาในการพิจารณาและสืบพยานซ้ำซ้อนในเรื่องเดียวกันหลายครั้ง แม้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาจะบัญญัติให้ศาลทำการสืบพยานของเอกชนผู้เป็นโจทก์โดยวิธีการไต่สวนก็ตาม แต่ในความเป็นจริงบทบาทของศาลในการไต่สวนมูลฟ้องศาลก็มักจะปล่อยให้ทำหน้าที่ของเอกชนผู้เป็นโจทก์ในการนำเสนอพยานหลักฐานเพื่อสนับสนุนคำฟ้องของตน ศาลจะไม่ทำการไต่สวนมูล

⁴ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย 2550 มาตรา 40 “บุคคลย่อมมีสิทธิในกระบวนการยุติธรรมดังต่อไปนี้

- (1) สิทธิเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยง่าย สะดวก รวดเร็ว และทั่วถึง...
- (2) บุคคลย่อมมีสิทธิจะให้คดีของตนได้รับการพิจารณาอย่างถูกต้อง รวดเร็ว และเป็นธรรม

⁵ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 162 ถ้าฟ้องถูกต้องตามกฎหมายแล้ว ให้ศาลจัดการตั้งต่อไป

(1) ในคดีราษฎรเป็นโจทก์ ให้ไต่สวนมูลฟ้อง แต่ถ้าคดีนั้นพนักงานอัยการได้ฟ้องจำเลยโดยข้อหาอย่างเดียวกันด้วยแล้ว ให้จัดการตามอนุมาตรา (2)

⁶ นพดล ก้อนทอง. (2554). บทบาทของศาลในการกลั่นกรองคดีชั้นประทับฟ้อง : ศึกษากรณีราษฎรเป็นโจทก์. น. 2.

ฟ้องโดยสืบพยานด้วยตนเอง จึงเป็นเรื่องธรรมดาที่เอกชนผู้เป็นโจทก์ย่อมจะนำสืบพยานหลักฐานที่เป็นประโยชน์แก่ตนฝ่ายเดียวเพื่อให้ศาลเห็นว่าคดีมีมูลและประทับฟ้องไว้พิจารณา อีกทั้งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 165 วรรคสองและวรรคสาม⁷ ได้วางหลักไว้ห้ามมิให้จำเลยนำพยานมาสืบหักล้างพยานหลักฐานของโจทก์ในชั้นไต่สวนมูลฟ้อง แต่มีสิทธิตั้งทนายความซักค้านพยานหลักฐานของโจทก์ โดยจำเลยจะมาฟังการไต่สวนมูลฟ้องหรือไม่ก็ได้ ไม่ถือว่าศาลดำเนินกระบวนการพิจารณาแล้วกลับหลังจำเลยเหตุเพราะจำเลยไม่ได้อยู่ในฐานะจำเลย บทบัญญัติดังกล่าวแม้จะมีข้อคิดตรงที่มีให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาตกอยู่ในฐานะจำเลยหากศาลยังไม่มีคำสั่งประทับฟ้องก็ตาม แต่ขณะเดียวกันก็ได้บัญญัติตัดสิทธิของผู้ถูกกล่าวหาในคดีที่เอกชนเป็นโจทก์ ทำให้ผู้ถูกกล่าวหาไม่สามารถให้การหรือกล่าวอ้างข้อเท็จจริง หรือแสดงพยานหลักฐานใดที่เป็นประโยชน์แก่ตน ศาลจึงไม่อาจล่วงรู้ข้อเท็จจริงของฝ่ายจำเลย⁸ และแม้ผู้ถูกกล่าวหาจะมีสิทธิตั้งทนายความมาถามค้านพยานหลักฐานของโจทก์ก็ตาม แต่ในทางปฏิบัติหากคำถามค้านใดที่มีลักษณะเป็นการหักล้างลดความน่าเชื่อถือของพยานหลักฐานของพยานโจทก์ ก็มักจะได้รับคำตอบที่ตอบคำถามค้านทนายจำเลยว่า “ไม่ทราบ” “จำไม่ได้” “ไม่แน่ใจ” เป็นการยากที่ทนายความจะตั้งคำถามเพื่อให้ได้คำตอบในสิ่งที่ตนเองต้องการ⁹ ลักษณะจึงเป็นคำตอบที่ไม่ยืนยันคำถามค้านและถือได้ว่าเสมอตัวหลีกเลี่ยงการตกเป็นจำเลยในคดีอาญาฐานเบี่ยงเบนความเท็จอันเป็นเทคนิคในการตอบคำถามค้าน

จากสถิติการดำเนินคดีอาญาที่ศาลอาญา (รัชดา) ในคดีที่เอกชนเป็นโจทก์ฟ้อง เริ่มตั้งแต่วันที่ 22 มิถุนายน พ.ศ. 2555 จนถึงวันที่ 8 มีนาคม พ.ศ. 2556¹⁰ มีเอกชนที่เป็นผู้เสียหายฟ้องคดีอาญาต่อศาลอาญาจำนวนทั้งสิ้น 954 คดี และศาลมีคำสั่งยกฟ้องในชั้นตรวจคำคู่ความเป็นจำนวนถึง 137 คดี คิดเป็น 14.36% ของคดีอาญาที่เอกชนได้ยื่นฟ้องทั้งหมด ทั้งนี้ ยังไม่รวมถึงคดีอาญาที่ศาลมีคำพิพากษายกฟ้องในชั้นไต่สวนมูลฟ้อง และในชั้นพิจารณาอีกเป็นจำนวนมาก ซึ่ง

⁷ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 165 วรรคสองและวรรคสาม “จำเลยไม่มีอำนาจนำพยานมาสืบในชั้นไต่สวนมูลฟ้อง แต่ทั้งนี้ไม่เป็นการตัดสิทธิในการที่จำเลยจะมีทนายมาช่วยเหลือ

ในคดีราษฎรเป็นโจทก์...จำเลยจะมาฟังการไต่สวนมูลฟ้องโดยตั้งทนายให้ซักค้านพยานโจทก์ด้วยหรือไม่ก็ได้ หรือจำเลยจะไม่มาแต่ตั้งทนายมาซักค้านพยานโจทก์ก็ได้ ห้ามมิให้ศาลถามคำให้การจำเลย และก่อนที่ศาลประทับฟ้องมิให้ถือว่าจำเลยอยู่ในฐานะเช่นนั้น”

⁸ ศิริวัฒน์ คุริยะสาย. (2550). สิทธิของจำเลยในชั้นไต่สวนมูลฟ้อง. น. 83.

⁹ ปรีชา ส่งสัมพันธ์. (2548). “การไต่สวนมูลฟ้องในคดีอาญา.” *ปริทัศน์กฎหมาย*. น. 29.

¹⁰ ข้อมูลสถิติคดีจากสมุดรายนงานการฟ้องประจำวัน แผนกงานรับฟ้องศาลอาญา สำนักงานศาลยุติธรรม เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2556.

หากพิจารณาจากตัวเลขสถิติคดีที่ศาลอาญามีคำพิพากษายกฟ้องในชั้นตรวจคำคู่ความแล้ว ตัวเลขดังกล่าวสามารถบ่งชี้ถึงความรู้ประสิทธิภาพและความสามารถในการดำเนินคดีอาญาของเอกชนผู้เป็นโจทก์หากเปรียบเทียบกับการดำเนินคดีอาญาโดยรัฐผ่านทางพนักงานอัยการ ซึ่งจะต้องมีการกลั่นกรองการฟ้องคดีถึง 2 ชั้น เริ่มตั้งแต่ชั้นสอบสวนจนถึงชั้นพนักงานอัยการ¹¹ การฟ้องคดีของพนักงานอัยการประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 162 (2)¹² ในทางปฏิบัติศาลจึงไม่มีคำสั่งให้ต้องทำการไต่สวนมูลฟ้องก่อน

การดำเนินคดีอาญาโดยเอกชนเป็นสิ่งที่สำคัญและจำเป็นที่จะต้องคงระบบการฟ้องคดีอาญาโดยเอกชนไว้โดยเหตุผลข้างต้น แต่การดำเนินคดีอาญาโดยเอกชนที่กฎหมายให้สิทธิในการดำเนินคดีแก่ผู้อื่นอย่างกว้างขวางเป็นอิสระและเป็นเอกเทศจากพนักงานอัยการ รวมถึงการกลั่นกรองคดีในชั้นไต่สวนมูลฟ้องของศาลที่ไม่มีประสิทธิภาพ ทำให้เอกชนบางรายใช้สิทธิดำเนินคดีอาญาโดยไม่สุจริตนำคดีอาญามาฟ้องแก่ผู้บริสุทธิ์เพื่อให้ได้รับความเสียหาย หรือเจตนาฟ้องคดีแก่ผู้ถูกกล่าวหาเพื่อหวังผลประโยชน์ตอบแทนมากกว่ามุ่งประสงค์จะลงโทษและแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด ทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นอย่างยิ่งในด้านเกียรติยศชื่อเสียง ค่าใช้จ่ายในการต่อสู้คดี ขวัญกำลังใจในการใช้ชีวิตในสังคมหรือที่ทำงาน ส่งผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง และปัญหาในการดำเนินคดีอาญาโดยผิดวัตถุประสงค์อันเป็นการขัดต่อหลักการบริหารกระบวนการยุติธรรม¹³ ซึ่งกระบวนการที่ได้กล่าวมาแล้วดังกล่าวเป็นปัญหาการตรวจสอบกลั่นกรองมูลคดีในคดีอาญาที่เอกชนเป็นโจทก์ฟ้องในชั้นศาล แต่กระบวนการตรวจสอบกลั่นกรองมูลคดีอาญาก่อนที่เอกชนผู้เสียหายจะนำคดีอาญามาสู่การไต่สวนมูลฟ้องของศาลนั้นก็สิ่งที่จะต้องจำเป็นเพื่อคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของผู้ถูกกล่าวหาให้ต้องถูกล่วงละเมิดโดยช่องว่างแห่งกระบวนการพิจารณาและกฎหมาย

ดังนั้นรัฐจึงควรมีมาตรการในการตรวจสอบกลั่นกรองการฟ้องคดีอาญาในกรณีที่เอกชนเป็นผู้เสียหายก่อนที่จะนำคดีมาสู่ศาล เพื่อเป็นการตรวจสอบกลั่นกรองถึงมูลคดีและเป็นการ

¹¹ กฤษฎา อนุชน. (2534). การไต่สวนมูลฟ้องในคดีอาญาเป็นโจทก์. น. 2.

¹² ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 162 “ถ้าฟ้องถูกต้องตามกฎหมายแล้วให้ศาลจัดการดังต่อไปนี้”

(2) ในคดีที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ ไม่จำเป็นต้องไต่สวนมูลฟ้อง แต่ถ้าเห็นสมควรจะสั่งให้ไต่สวนมูลฟ้องก่อนก็ได้”

¹³ จิรพันธ์ แก้วประดิษฐ์. (2554, พฤษภาคม-สิงหาคม). “อำนาจดำเนินคดีอาญาของผู้เสียหายในความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่: ศึกษาเฉพาะคดีที่ขึ้นศาลยุติธรรมปกติ.” วารสารบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, 5(2). น. 16-23.

คุ้มครองสิทธิของผู้ถูกล่าวหาผู้บริสุทธิ์ไม่ให้ตกเป็นเหยื่อในกระบวนการยุติธรรมโดยใช้ช่องว่างของกฎหมายและกระบวนการพิจารณาเป็นเครื่องมือ และเป็นการลดปริมาณคดีที่จะขึ้นสู่การพิจารณาของศาล อีกทั้งในบางคดีซึ่งเป็นคดีความผิดต่อส่วนตัวรัฐสามารถหาวิธีการไต่สวนคดีทำให้คู่กรณีพิพาทกลับคืนสู่สังคมการปรองดองสมานฉันท์เพื่อความสงบสุขของสังคม

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาแนวคิด หลักการและความเป็นมาเกี่ยวกับการตรวจสอบกลั่นกรองมูลคดีในกรณีที่เอกชนเป็นโจทก์ฟ้องคดีอาญา
2. เพื่อศึกษาถึงสภาพปัญหาการตรวจสอบกลั่นกรองมูลคดีอาญาและการคุ้มครองสิทธิของผู้ถูกล่าวหาในกรณีที่เอกชนเป็นโจทก์ฟ้องของประเทศไทย
3. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการตรวจสอบกลั่นกรองมูลคดีอาญาในกรณีที่เอกชนเป็นโจทก์ฟ้องของประเทศไทยกับต่างประเทศ
4. เพื่อศึกษาถึงมาตรการทางกฎหมายในการตรวจสอบกลั่นกรองมูลคดีอาญาในกรณีที่เอกชนเป็นโจทก์ฟ้องตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาในปัจจุบัน รวมทั้งเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้น เพื่อคุ้มครองสิทธิของผู้ถูกล่าวหาได้อย่างเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพ ลดปริมาณคดีขึ้นสู่ศาล

1.3 สมมติฐานของการศึกษา

การตรวจสอบกลั่นกรองมูลคดีอาญาในชั้นศาลโดยวิธีการไต่สวนมูลฟ้องตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาได้บัญญัติวางหลักไว้มิให้ผู้ถูกล่าวหาตกอยู่ในฐานะจำเลย อีกทั้งยังห้ามผู้ถูกล่าวหานำสืบพยานหลักฐานเพื่อหักล้างพยานหลักฐานของโจทก์ ทำให้ผู้ถูกล่าวหาแม้จะยังไม่ตกอยู่ในฐานะจำเลยแต่ก็ถูกจำกัดสิทธิในการนำเสนอพยานหลักฐานหักล้างพยานหลักฐานของโจทก์ และบทบาทของศาลในการดำเนินกระบวนการพิจารณาซึ่งวางตนเป็นกลางและสืบพยานพอเป็นแบบพิธีเท่านั้น ระบบการตรวจสอบกลั่นกรองมูลคดีในปัจจุบันจึงไม่มีประสิทธิภาพซึ่งเป็นปัญหาในชั้นกระบวนการพิจารณาของศาล แต่การตรวจสอบกลั่นกรองมูลคดีอาญาก่อนที่เอกชนจะนำคดีอาญามาฟ้องต่อศาลก็เป็นสิ่งที่จำเป็น เพื่อป้องกันมิให้สิทธิของผู้ถูกล่าวหาที่บริสุทธิ์ตกเป็นเครื่องมือของเอกชนบางรายที่ใช้สิทธิดำเนินคดีอาญาโดยไม่สุจริต

รัฐจึงควรมีมาตรการในการตรวจสอบกลั่นกรองมูลคดีอาญาก่อนที่เอกชนจะนำคดีเข้าสู่กระบวนการพิจารณาในชั้นศาลให้มีประสิทธิภาพเพื่อคุ้มครองสิทธิของผู้ถูกล่าวหาในคดีที่เอกชนเป็นโจทก์ โดยการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาภาค 3 วิธีพิจารณาในศาล

ขั้นต้น ลักษณะ 1 ฟ้องคดีอาญาและไต่สวนมูลฟ้อง โดยการแก้ไขเพิ่มเติมให้อำนาจแก่องค์กรฝ่ายปกครองในการตรวจสอบกลั่นกรองมูลคดีอาญาและให้มีอำนาจในการออกคำสั่งอนุญาตให้ฟ้องคดีอาญาได้หากคดีมีมูล โดยถือว่าเป็นเงื่อนไขในการฟ้องคดีอาญาของเอกชนหากจะนำคดีมาฟ้องยังศาลก็ต้องผ่านกระบวนการตรวจสอบกลั่นกรองมูลคดีจากฝ่ายปกครองและมีคำสั่งอนุญาตให้ฟ้องคดีได้เสียก่อน อีกทั้งตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยการไต่เกลี่ยความผิดที่มีโทษทางอาญา พ.ศ. 2553 ซึ่งออกตามความในมาตรา 61/3 วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2550 ได้ให้อำนาจแก่นายอำเภอหรือปลัดอำเภอที่จะดำเนินการไต่เกลี่ยคดีความผิดที่มีโทษทางอาญาที่เป็นความผิดอันยอมความและต้องไม่ใช่คดีความผิดเกี่ยวกับเพศได้ ดังนั้น องค์กรทางฝ่ายปกครองจึงเป็นองค์กรที่มีบทบาทเหมาะสมในการตรวจสอบกลั่นกรองมูลคดีอาญาและมีคำสั่งอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้เอกชนนำคดีมาฟ้องต่อศาล และเมื่อพิจารณาถึงอำนาจหน้าที่ในการไต่เกลี่ยความผิดต่อส่วนตัวแล้วอาจทำให้คดีที่เป็นความผิดต่อส่วนตัวและมีมูลไม่จำเป็นต้องขึ้นสู่การพิจารณาพิพากษาของศาลหากการไต่เกลี่ยเป็นผลสำเร็จ เป็นการลดปริมาณคดีขึ้นสู่ศาลและทำให้สังคมเกิดความสมานฉันท์ปรองดองลดความขัดแย้งสร้างความสงบเรียบร้อยแก่สังคมอย่างยั่งยืน

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มุ่งศึกษาและเสนอแนวทางและมาตรการในการตรวจสอบกลั่นกรองมูลคดีอาญาในกรณีเฉพาะที่เอกชนเป็นโจทก์ฟ้องคดีเพื่อคุ้มครองสิทธิของผู้ถูกล่าหามที่บริสุทธิ์และถูกดำเนินคดีโดยไม่สุจริตหรือประมาทเลินเล่อมิให้ต้องได้รับความเสียหายจากกระบวนการยุติธรรม โดยจะทำการศึกษากฎหมายไทยที่มีอยู่ในปัจจุบันเปรียบเทียบกับกฎหมายต่างประเทศ โดยจะเป็นการศึกษาด้วยวิธีวิจัยเอกสาร (Documentary Research) โดยจะใช้วิธีการศึกษาค้นคว้าและอ้างอิงจากหนังสือ บทความ วารสาร รายงานการประชุมงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และเอกสารอื่นๆ ทั้งภาษาไทยและต่างประเทศ ตลอดจนอ้างอิงหลักและแนวคิด ความเห็นของนักนิติศาสตร์

1.5 วิธีดำเนินการศึกษา

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ใช้วิธีการวิจัยทางเอกสารโดยการค้นคว้าแนวคิดและเหตุผลในการตรวจสอบกลั่นกรองมูลคดีอาญาในกรณีที่เอกชนเป็นโจทก์ฟ้อง เพื่อคุ้มครองสิทธิของผู้ถูกล่าหามให้ต้องได้รับการกระทบกระเทือนหากเป็นผู้บริสุทธิ์ และหาวิธีการแก้ไขบทบัญญัติของกฎหมายและหามาตรการในการตรวจสอบกลั่นกรองมูลคดีให้มีประสิทธิภาพ ลดปริมาณคดีขึ้นสู่

ศาล โดยจะทำการศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับกฎหมายต่างประเทศ ตลอดจนมุ่งศึกษาหลักการ และทฤษฎี ความเห็นของนักนิติศาสตร์ เพื่อมารองรับข้อสรุปจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ให้เกิดผลเป็นรูปธรรม

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) ทำให้ทราบถึงแนวคิด หลักการ และความเป็นมาเกี่ยวกับการตรวจสอบกลิ่นกรองมูลคดียุติในกรณีที่เอกชนเป็นโจทก์ฟ้องคดีอาญาในการดำเนินคดีอาญา
- 2) ทำให้ทราบถึงสภาพปัญหาการตรวจสอบกลิ่นกรองมูลคดียุติอาญาและการคุ้มครองสิทธิของผู้ถูกกล่าวหาในกรณีที่เอกชนเป็นโจทก์ฟ้องคดีอาญาของประเทศไทย
- 3) ทำให้ทราบถึงระบบการตรวจสอบกลิ่นกรองมูลคดียุติอาญาและการคุ้มครองสิทธิของผู้ถูกกล่าวหาในคดีอาญาที่เอกชนเป็นโจทก์ของประเทศไทยกับต่างประเทศ
- 4) ทำให้ทราบถึงมาตรการทางกฎหมายในการตรวจสอบกลิ่นกรองมูลคดียุติอาญาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาในปัจจุบัน และเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นเพื่อคุ้มครองสิทธิของผู้ถูกกล่าวหาได้อย่างเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพ ลดปริมาณคดีเข้าสู่ศาล